

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Decimusnonus. Quod eiusmodi adaequata fruitio propriè accedat
ad beatitudinem patriae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

(Spiritu Sancto magis agente) excitata fuerit, & exinde in potentias intellectus, & voluntatis vitaliter effluerit, utraque potentia primo Pulchro, & Bono integrè plena; non quouis modo acquirendi, sed perfectò modo possidendi, & fruendi viuit; adæquata intellectu, & dilectione; in simultanea cognitione, tam intimæ, ac vitalis amicitia Dei. sic enim [probè a intelligit se benè animo esse constitutum is, qui cum veritate iunctus est.] quia nimirum [vna b ibi & tota virtus est amare quod videas, & summa felicitas, habere quod amas.]

Atque eiusmodi planè operatio substantia spirituali quam maximè grata est; eamque cum primis decet, ut perfectum exercitium, seu actus suæ operationis: mysticum verò bene afficit cõformiter ad fruitionem beatificam, in qua non plus diligitur, quam intelligitur, & contrà, non plus intelligitur, quam diligitur. Vndè etiam sicut visio beatifica, quæ est summa contemplatio, eminentissimè simul est apprehensiva cognitio; ita etiam eiusmodi intuitus contemplationis delectans intrinsecè, & essentialiter includit cognitionem veritatis contemplatæ: qua simultaneæ scit & experitur, sibi in Dei Vitali respiratione, tam benè esse.

Profluit autem hic optimus, & perfectissimus operationis modus, ex eo vel maximè, quod secundum intellectum per speciem Agalmatis quodammodo eleuetur ad pulchritudinem spe-

ciei infusæ: & secundum voluntatem per vitalem amoris vsque ad vitæ æternæ, in ipsa animæ essentia habitantis, ingressum, propè attingat commotiones præuias voluntatis, sine actu intellectus eo directo, à Spiritu Sancto intensissima vitalitate excitatas. & licet tam species infusæ, quam eiusmodi Spiritus Sancti præuiæ voluntatis commotiones, & altioris speciei (quam per donum sapientiæ) conditiones, & singulariori commotionis ordine, dictum perfectissimum operandi modum excedant: quia tamen in eiusmodi modo utraque potentia per lumen, & gustum diuinæ sapientiæ perfectè simul afficitur, adstante simultanea experientia, qua cognoscit se tam supernaturali vita viuere, videntur in effectu. (licet fortè non tam intensè, aut clarè) quid simile præstare, quod species infusæ, vel præuiæ voluntatis commotiones. Ut autem constet [vitam c nostram interdum ad modicum talem esse, qualis est vita primi Entis inuariabiliter.] dicimus consequenter,

Quod eiusmodi adæquata fruitio appropinquet ad beatitudinem patriæ.

ARTICVLVS NONVS.

Nemini mirum videri debet, quod tam perfectam in consortium diuinæ naturæ transformationem, (in exercitio actus) ad beatitudinem patriæ propè accedere dicamus. nam [homo

Fff 3 in

a S. Dion. de diu. nom. c. 7. b S. August. l. 12. de Gen. ad litt. c. 26. c Arist.

in quantum est contemplatiuus, *a* est aliquid supra hominem; quia in intellectus simplici visione, continuatur homo superioribus substantijs, quæ intelligentiæ, siue Angeli dicuntur.] Deus etiam per tam amicabilem fruitionem [hominibus *b* Angelorum vitam largitur; quam concreti ex multis partibus adipisci possunt.] quia tamen Beatorum, & [Angelorum *c* amor excedit nostrum, saltem quantum ad actum, & operationem;] considerandum erit primò, in quibus viatores per mystica summa exercitia in actu, ad beatitudinem patriæ propè accedant; secùndò in quibus cum beatis conueniant; tertidò in quibus beati, viatores excedant; quartò in quibus viatores, beatis maiores sint.

Ad primum ergò quod attinet, verbū Agalmatis, seu adæquatæ intellectiois, & dilectionis immediatè post suauem mētis excessum, propè accedit ad beatitudinem patriæ. quia tam perfectè adæquata [contemplatio huius vitæ *d* est quædam participatio, & imitatio visionis beatificæ, in qua non plus diligunt quam vident, nec minus vident quam diligunt.] & tum verè est [aliqua *e* inchoatio beatitudinis in hac vita in viris perfectis.] vndè iuremeritò dicitur. [sensi quiddam in me, resplendens animæ meæ, quod si perficeretur in me, dicere non dubitarem id vitam esse æ-

ternam.] & certè si visio, notitia, [seu intellectualis prophetia *g* appropinquat ad visionem patriæ.] quantum magis amor confortij diuinæ naturæ tam perfectè intensus, appropinquabit amori beatifico, cum amor teratur in res, vt in sua essentia sunt: & intellectus in hac persistentia, [sine vilo discursu *h* more Angelorum res diuinas purissima cognitione, percipiat.] nam [speculando, corporis *i* similitudinibus non inuolui Angelicæ puritatis est] vndè & [animi perfecti *k* multorum in vno collatione, & collectione, parem etiam cum Angelis vim intelligendi, quatenus animis conceditur, assequatur.] quin etiam ipsæ humanæ passionis in subordinatione, & corporis alleviatione, quodammodo beatæ sunt. [spiritus enim noster *l* spiritui diuino similis effectus, & vnitus, & per amorem affectus, qualificat etiam, & afficit corpus proprium tanquam suum formabile, seu materiale, per redundantiam spiritus ad corpus. quo fit vt proprium corpus sic habituatum, sic affectum, induat, & generet quasdam proprietates ipsius spiritus, proprijs vel derelictis, vel multum ab actione sua suspensis.] ac tum mystici [in *m* sanctitate vitæ, & hominis interioris contemplatione, & fruitione diuinitatis, iam futuræ vitæ beatitudinem prælibare in hac vita videntur, & imitari: nec non de corporum

a S. Thom. 3. sent. d. 35. q. 1. a. 2. q. 2. a. 1. ad 1. *b* S. Dion. de diu. nom. c. 6. *c* S. Bonan. 4. l. in. ater. d. 5. a. 3. *d* S. August. l. 1. de Trin. cap. 8. c. 9. *e* S. Thom. 1. 2. q. 109. a. 2. *f* S. August. apud Iaul. Dominica post Natiu. ser. 1. *g* S. Thom. 2. 2. q. 174. a. 2. c. *h* Et q. 180. a. 6. ad 2. *i* S. Bern. in Cant. Serm. 52. *k* S. Dion. de diu. nom. c. 7. *l* Harph. l. 1. part. 2. c. 101. *m* S. Bern. apud S. Bonan. 7. l. in. ater. d. 6.

rum ipsorum glorificatione, quam plenè ibi percepturi sunt, in hac vita nihil percipiunt. Accepta enim illa gratia qua habitantes in vnum seipsis in Deo, & Deo in seipsis fruuntur, ipsius carnis se sentiunt vicisse omnes contradictiones, vè vniuersa substantia carnis, non sit eis nisi instrumentum boni operis. nam etsi ipsius miserijs, & infirmitatibus contabescunt, ex hoc ipso in interiori homine fortius conualescunt; quando enim infirmior, tunc fortior sum, & potens ait Apostolus.] Ex hac porrò superioris in inferiorem partem influentia, tanta in toto composito hominis consurgit beatitudo; vt si ad maiorem in cælis beatitudinem homo non ordinaretur, & eiusmodi affluentia perseueraret, tam propè ipsam beatitudinem accederet, vt in æternum tam secundum corpus quam secundum animam plenè in Deo, & non in aliquo alio quod est Deo minus, contentus foret. Vndè etiam in tantum pia anima eiusmodi largifluam diuinæ naturæ communionem solet demirari: vt si illam actu non possideret, nec narranti, aut demonstranti, aut alteri à se experto, nec crederet, nec credere posset. est enim in habente tanquam [beatitudo, *a* & status omnium bonorum aggregatione perfectus.] ad quem omnes reuelata facie *b* gloriam Domini speculantes in eandem imaginem transformamur à claritate in clarita-

tem, tanquam à Domini spiritu: sicut [clarius in dies, ac c' clarius, & vsque ad claritatem visionis beatificæ.] subsequitur in altera vita.

Ad secundum verò quod attinet [habitus sunt communes *d* viatoribus, & beatis, excepto lumine gloriæ;] cuius loco, sapientiæ maximè, vel altiora [dona *e* nos hic perficiunt secundum quandam inchoationem, & in futuro implebuntur,] iuxta illud Apostoli, videmus nunc per speculum in ænigmate, s' tunc autem facie ad faciem, nunc cognosco ex parte, tunc autem cognoscam sicut & cognitus sum.

Ad Tertium autem quod attinet, beati, Viatores *g* excedunt: primò, quia vident Diuinam Essentiam clarè, distinctè, & intuitiue: viatores autem licet quidditatiuè; sed non clarè, ac obscure, & in abstracto, [prout post omnes actiones, & mentis transcendentias, remanet *h* conceptus entis perfecti.] secundò, quia beatorum intellectus lumine gloriæ eleuatus Diuinam Essentiam videt, non per aliquam speciem, sed per ipsam Dei Essentiam; ita vt [essentia diuina comparatur ad intellectum creatum, vt species intelligibilis, *i* qua intelligit:] viatorum autem intellectus, ob defectum luminis gloriæ, specie aliqua, qualitercunque tandem sublimi, contentari debet, vt per illam diuinæ sapientiæ vestigia, ac aliquam

a Vt Boët. apud S. Thom. 1. p. q. 26. art. 1. *b* 2. Cor. 3. *c* Vt hic Ambr. dS Thom. 1. 2. q. 50. *e* 22. q. 8. a. 7. c. *f* 1. Cor. 13. *g* De his vide Thom. à Iesu l. 3. de Contr. c. 14. *h* Gerf. de simpl. Cord. rotul. 8. *i* S. Thom. l. 3. Cont. Gent. c. 51.

quam particulam consequatur. Tertiò, quia beati immutabiliter, & æterna duratione Diuinam Essentiam intuentur, & viator autem etiam ex specialissima gratia, non nisi per transitum, & ad tempus. Vndè solummodò [vita nostra interdum ad *b* modicum talis est, qualis est vita primi Entis inuariabiliter,] & sic [extendimus nos, & rapida cogitatione attingimus æternam sapientiam super omnia manentem: & si continuetur hoc, *c* & subtrahantur aliæ visiones longè imparis generis, & hæc vna rapiat, & absorbeat, & recondat in interiora gaudia spectatorem suum, talis erit sempiterna vita, quale fuit hoc momentum intelligentiæ, cui suspirauimus.]

Ad quartum verò quod attinet, nonnulli viatores, beatos quosdam excedunt, quantum ad meritum, licet habitus charitatis viæ non possit habere supremum actum sui meriti: quia hic est tantum intrinsecè, & substantialiter perfectior, erit autem in patria quantum ad vsum, & exercitium actus. & eo sensu dictum est, inter *d* natos mulierum non surrexit maior Ioanne Baptista; qui autem minor est in cælo, maior est illo. Obseruandum est autem hunc modum meriti, quo alioqui viatores, beatos nonnullos excedunt, non tantum apud Mylticos, sed etiam apud alios iustos inueniri; qui quocunque tandem modo merendi, apud Deum maiores exstiterint.

Iam verò cum in mystico negotio, longè aliud sit mentis regio, circa quã versamur in aliquo statu, eiusque infimo, medio aut summo; & aliud operatio, quæ in instanti, & Hic, & Nunc peragitur, ac præterquam quod singuli status ordinato progressu subdiuidantur; magis tamen semper oculus spiritualis in eo sollicitus sit, vt congruè operari possit: hinc ab infimis operationibus, per medias vsque ad summas, hoc loco præstantiorem mysticum intruere volumus: ac singulariter monere, has operationes ad longum (pro accurato ordine practico intelligendo) deductas, breuissimo tempore, & vix tam diu, vt quis aliquot passus conficiat, perfici, ac consequenter sub vna mentalis orationis horula, aliquoties ab infimis vsque ad medias, & summas operationes hic descriptas pertingit: præsertim cum quis in summo status Transformationis constitutus, aut speciebus infusis, vel præuijs voluntatis commotionibus, à Deo dignatus fuerit. Cum itaque ipsas operationes ad summum deduxerimus, modò videndum erit, quomodò pia anima iterum ab illis deficiat, & ad modos operandi interiores dilabatur, vndè & consequenter dicimus,

Quod quantò magis à tam perfecta operatione ad reflexas, medias aut infimas species contemplatio dilabatur, tantò imperfectius quoque Diuinitas representetur.

ARTI-

a. S. Them 1. p. q. 12 a, 11. & 2 2 q. 175 a, 3. ad 1. b Arist. c S. August. lib. 9. Conf. cap. 10. d Luc. 7.